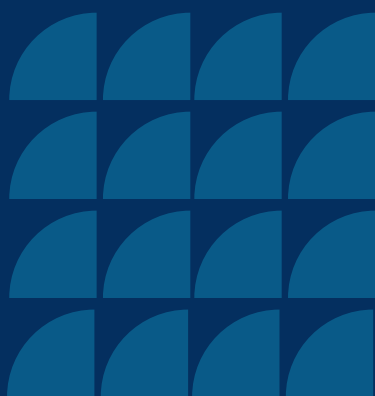

מסמך חידוש הברית הישראלית לרבעון הרביעי של מדינת ישראל

ברוח מגילת העצמאות והמורשת היהודית, ברוח שרשרת הדורות - האבות והאימהות, והמחויבות לדורות הבאים ולתקומתו של העם היושב בציון, בעזרת ריבון העולמים, אנו, אזרחי ואזרחיות המדינה וחברי תנועת 'הרבעון הרביעי', מבקשים לספר את הסיפור הישראלי כסיפור רווי מתחים, מרגש ובעיקר סיפור משלים מתוך מטרה אחת מרכזית - שאיפה להמשך קיומה ושגשוגה של מדינת ישראל.

ישראל נכנסה השנה לרבעון הרביעי הראשון לקיומה והיא כבר בת 76. הישגיה של המדינה בתקופה זו עצומים, וכולנו יכולים להתגאות בהם! להישגים הללו הגענו **יחד**.

לצד זאת, אנו עדים גם לסימנים מדאיגים, שמהווים תמרורי אזהרה ביחס להמשך דרכנו המשותפת.

החברה הישראלית סובלת בשנים האחרונות מירידה בלכידות ומהעדר חזון משותף. אם נתייחס לפרק זמן של 100 שנים, אזי אנו עומדים בתחילת הרבעון הרביעי של קיומנו כמדינה.

אנו, חברי תנועת הרבעון הרביעי, מבקשים לחזק את יסודות הקיום המשותף ולהבטיח שלראשונה בהיסטוריה, מדינה יהודית תזכה לחגוג 100 שנות עצמאות, ולעשות זאת עם הפנים קדימה גם למאות השנים הבאות.

במסמך זה אנו מבקשים להציע עקרונות לחידוש ה**ברית הישראלית**, ברית שיכולה להיות משותפת לרוב הגדול של החברה הישראלית, וברוחה ניתן יהיה לעצב את הרבעון הבא, **ביחד**.

ברית אינה אמנה, והיא בוודאי אינה הסכם או הסדר. היא אינה עוסקת בפתרונות מעשיים לסוגיות שנויות במחלוקת, אלא מבקשת להגדיר את הערכים המשותפים והעקרונות המכוננים של החברה, אשר רק מכוחם נכון לגשת לפתרון בעיות. היא מושתתת על **אחוזה וסולידריות**, שצריכות להיות התשתית והיסוד לחיים המשותפים.

בעקבות מאורעות שמחת תורה תשפ"ד, ה-7.10

אנו נתונים עדיין בצל אירוע טראומטי שטלטל את עולמנו. המתקפה על עשרות קיבוצים, יישובים, ערים ומחנות צבא, הכריחה אותנו להישיר מבט אל עוצמת הרוע של מי שמבקשים להכחיד אותנו. המחבלים ועוזריהם פגעו בכל מי שמצאו, בלי להבדיל בין גברים לנשים, בין דתיים לחילונים, בין יהודים לערבים ובין בני עדות שונות. המלחמה שבאה בעקבות מתקפה זו הביאה עמה כאב רב, אבל גם הראתה עד כמה הרוח הישראלית חיה, ושאין דבר שיעמוד בפניה כשאנחנו מלוכדים ופועלים יחד, מתוך שותפות ואמון.

מאורעות אלו היוו המחשה לכך שישראל לא יכולה להרשות לעצמה להישאר כפי שהייתה. עלינו להגביר את ההשקעה בביטחון הלאומי אל מול האיומים החיצוניים, אך לא פחות מכך, לרפא את החברה מן הקיטוב העמוק, שהיווה נקודת תורפה וגרם לאויבינו לחשוב שאנחנו חלשים ופגיעים. עלינו ללמוד להתלכד ולשתף פעולה גם כשהחרב לא מונחת על צווארנו. זו הייתה הצוואה המפורשת של רבים מחללי מלחמה זו, שהובעה גם על ידי רבות מן המשפחות השכולות. היינו נוקשים מדי כלפי פנים, בינינו לבין עצמנו, ורכים מדי כלפי חוץ, בהיערכות אל מול אויבינו. הגיע הזמן לנהוג אחרת, לגלות גמישות ורכות בתוכנו, וקשיחות תקיפה מול אויבים חיצוניים. איננו מצפים מאף קבוצה לזוטר על זהותה וערכיה, אלא מבקשים לחזק את הלכידות החברתית ואת המכנה המשותף למרות השונות הרבה שקיימת בחברה הישראלית.

תהליך גיבוש המסמך

מסמך זה הוא פרי עמלם של מאות ישראלים וישראליות מכל הקבוצות והרקעים שחיים בישראל.

הוא לא הוכן על ידי מומחים או אנשי ציבור, אלא על ידי אנשים מן השורה, חברי תנועתנו, שהשקיעו זמן ומאמץ, חשיבה ודיונים, במטרה לבחון יחד מהי היריעה הרחבה ביותר שתאפשר לכמה שיותר ישראלים להסתופף בה, מהי הטלית שבה כמה שיותר מאתנו יוכלו להתכסות.

במהלך הדיונים אותרו נקודות רבות של חוסר הסכמה, אך בכך אין כל חידוש. החידוש נעוץ בכך שלמרות הגיוון העצום שקיים בחברה הישראלית, ניתן לייצר הסכמות בסוגיות הליבה של קיומנו המשותף, מתוך **אמון הדדי** בין הקבוצות השונות שמרכיבות את החברה ומתוך **רוח טובה**. אנחנו מאמינים שאת המסע לחיפוש הסכמות מעשיות יש להתחיל מיסודות של **שותפות, ערבות הדדית ואחריות משותפת**.

אנו מזמינים אתכם לקרוא את המסמך. הבשורה והחידוש אינם רק בפרטים שבו, אלא בעיקר בכך שהם מובאים כמכלול אחד.

כמה מילים על המרכיבים שאנו מבקשים לעסוק בהם במסמך זה.

מדינת ישראל הוקמה כ**מדינה יהודית**, כדי לשמש בית לאומי לעם היהודי בארץ מולדתו ההיסטורית. היא **מדינה דמוקרטית**, שערכיה הדמוקרטיים שזורים בה מראשיתה ועד ימינו אנו. היא מימוש של התפיסה הלאומית והגישה האקטיבית שדגלה בהן התנועה **הציונית**. יש בה מיעוטים, בראשם **האזרחים הערבים**, שאתגר שילובם המלא במדינה ניצב עדיין לפתחנו. לכל אזרחי ישראל יש **אחריות משותפת** על חיינו המשותפים במדינת ישראל, ולאור מה שעבר עלינו בתקופה האחרונה, אנו משוכנעים שצו השעה הוא **רתימת הכוח האדיר של הבחירה בחיים**.

לאור העקרונות הללו אנו מבקשים לחולל שינוי עמוק בחברה הישראלית. להעביר אותה **מחברה של הכנעה**, בה קבוצות שונות מבקשות להכניע את זולתן, **לחברה של הכנסת אזרחים**, בה כולנו אזרחים ומארחים כאחד, שרוצים להרגיש שייכות ושותפות, ובו בזמן גם לדאוג לכך שאחרים יוכלו להרגיש כך. אנו רוצים להחליף אווירה של שבטיות ופירוד באווירה של ענווה, הקשבה ואחוה בין הקבוצות השונות ושליחי הציבור שלהן. מחברה שבה קבוצות רבות חשות שאמונותיהן היסודיות ואורחות חייהן מאוימים, לחברה שבה כולם יכולים לחוש ביטחון בזהותם ושייכות, ולתרום מעולמם הייחודי לכלל החברה.

שרשרת הדורות היהודית נמשכת והולכת כבר אלפי שנים, ומדינת ישראל היא חוליה חשובה בשרשרת זו. לעמנו העתיק יש **היסטוריה וגורל** משותפים, וגם **ייעוד משותף** – להיות מדינת מופת, אור לעמים, ולהשתתף בהגשמת האידיאל הנשגב של תיקון עולם, לאור חזונם של נביאי ישראל.

העברית, שפה עתיקה שהתחדשה, היא שפתו של העם היהודי, ותחייתה היא פלא אשר יש לשמור עליו. **לוח השנה העברי ומעגל החיים היהודי** הנם ביטויים ליסוד היהודי של המדינה, ועליהם להיות נוכחים בחיים הציבוריים בישראל. **השבת** היא יום המנוחה במדינת ישראל, ועליה להיות מורגשת במרחב הציבורי של המדינה.

למדינת ישראל יש מחויבות **לכלל העם היהודי**. מחויבות זו כוללת את הדאגה **לחיזוק זיקתם של יהודי התפוצות** לעם היהודי ולמדינת ישראל, ולחיזוק זיקתם של אזרחי ישראל לאחיהם שבגולה.

למדינה היהודית יש **מחויבות מוסרית וחוקית כלפי כלל המיעוטים החיים בה**, כאזרחים שווים וכקהילות שמשתלבות בפסיפס הישראלי. מחויבות זו מושתתת על המסורת היהודית, כמו גם על לקחי ההיסטוריה היהודית.

“דע מאין באת” – אחת ממטרות החינוך במדינת ישראל תהיה **הכרת המורשת היהודית**, בכל קהילה לפי אופייה ואמונתה. מורשת זו כוללת את ‘ארון הספרים היהודי’, ההיסטוריה היהודית ומכלול אוצרות הרוח של העם, הכוללים דת ותרבות, אמנות וספרות.

ישראל כמדינה יהודית

על מדינת ישראל להיות **מרכז רוחני-יהודי מוביל**. היא הבית הטבעי לעולם התורה ולאמונה היהודית, אשר היוו נדבך מרכזי בשמירה על קיומו של העם היהודי במשך אלפיים שנות גלות, והיא המקום שבו ערך לימוד התורה משתלב בטבעיות בערכי היסוד של המדינה, וכן המקום הטבעי לטיפול ועיסוק בתרבות היהודית לגוניה.

אף בימי קדם היו בעם היהודי שבטים שונים, בעלי אופי ייחודי. **הגיוון בעם היהודי הוא "לכתחילה"**, שכן השוני בין כוחות ומגזרים שונים תורם להעשרת הכלל, ובלבד שלצד טיפוח הייחודיות יטופח גם המכנה המשותף לכולם.

ערבות הדדית היא אחד המאפיינים ההיסטוריים המובהקים של העם היהודי, והיא באה לידי ביטוי הן בתוך חיי הקהילות השונות והן בקשר ביניהן. הערבות ההדדית צריכה להיות ערך יסוד באורחות חייה של מדינת ישראל, הן כערבות בין **כלל אזרחי המדינה**, והן כערבות בין המדינה לבין **יהדות התפוצות**.

ישראל היא **דמוקרטיה ליברלית**, כלומר היא דמוקרטיה בשיטת המשטר שלה ובערכים המשותפים לחברות דמוקרטיות אחרות, כגון שוויון, חירות, חופש ביטוי, כבוד האדם וזכויות אדם. לאזרחי ישראל יש זכויות יסוד אשר לא ניתנות להפקעה.

על הדמוקרטיה הישראלית לקיים **הפרדה ברורה בין הרשויות**, ולשמור על מערכת **איזונים ובלמים** בין הרשויות השונות.

הכנסת, שמתגבשת בבחירות חופשיות, היא הריבון במדינת ישראל ויש לחזק את מעמדה. מלבד תפקידיה כרשות מחוקקת וכמפקחת על פעולות הרשות המבצעת, עיני הציבור נשואות אליה. לפיכך, מצופה מחבריה להתנהל ביושר ובמוסריות, ולשמש דוגמה אישית לאזרחי המדינה.

ממשלת ישראל, הרשות המבצעת, מורכבת באמצעות **הכרעת הרוב**, תוך **שמירה על זכויות המיעוט** וקיום שיח מתמיד עמו. ממשלת ישראל תפעל למען טובת כלל האזרחים, ובראש מעייניה יהיו ביטחונם ורווחתם.

עקרון הייצוגיות ועקרון הממלכתיות משלימים זה את זה. נבחרי הציבור הנם **השליחים של בוחריהם**, ולצד זה, מי שממלא תפקיד ציבורי במדינת ישראל יראה את **טובתם של כלל אזרחי המדינה** כחובתו העליונה והראשונה.

מבחן דמוקרטי עליון של קבוצת מיעוט הוא כיבוד הכרעת הרוב. מבחן דמוקרטי עליון של קבוצת הרוב הוא דאגה לכך שגם קולו של המיעוט יישמע וישפיע. חילופי שלטון מסודרים, שנעשים ברוח טובה ותוך קיום "חפיפה" מקצועית ראויה בין בעלי תפקידים שונים, הנם סימן לדמוקרטיה בריאה ומתפקדת.

מובן שלא די לחוקק חוקים, כי אם יש לדאוג גם לאכיפתם, ועל כן **המשילות ואכיפת החוק** הן אבני יסוד בדמוקרטיה הישראלית.

מערכת משפט **חזקה ועצמאית** היא מסימני ההיכר של דמוקרטיה תקינה. על מערכת המשפט להיות מחויבת לשמירת חוקיה של המדינה, תוך נאמנות לערכי היסוד שלה. לבית המשפט העליון תפקיד חיוני בין השאר **בהגנה על זכויות הפרט** ובשמירה על זכויות המיעוטים השונים. לשם מימוש תפקידו החיוני חשוב שהרכבו יהיה ערכי, מקצועי ומגוון. עליו להיות בית לכלל הקבוצות המרכיבות את החברה הישראלית.

נדבך מרכזי במדינה דמוקרטית הוא **שירות ציבורי** מקצועי, ממלכתי, מגוון ומחויב ליישום המדיניות של הממשלה הנבחרת, תוך שמירה והקפדה על החוק ועל התנהלות ציבורית תקינה.

יש לפעול להגברת **ההכרות** הבלתי-אמצעית **והאמון** בין הקבוצות השונות שמרכיבות את האוכלוסייה הישראלית. יש לחנך את כלל ילדי ישראל למידת **הסובלנות כלפי אחרים**. יש לפעול בכל הקבוצות והמגזרים להגברת מידת **השתתפות בתהליכים דמוקרטיים** ולהעמיק את התודעה ביחס לחשיבות הדמוקרטיה במדינת ישראל.

ראוי לעשות שימוש בחידושי הטכנולוגיה כדי להגביר את מידת **שיתוף הציבור** בתהליכי קבלת החלטות משמעותיות, שעתידות להשפיע עליו.

העצמת המרחב האזרחי והמקומי עשויה לתרום לחיזוק היסודות הדמוקרטיים של המדינה, בכך שהיא תאפשר לאזרחים יותר שליטה על חייהם ויותר מעורבות בקבלת החלטות. יש לאפשר לקהילות מקומיות להביא את ערכיהן לידי ביטוי, ולשאוף לניהול מתחים בין ערכים שונים, כשכולם באים לידי ביטוי כחלק מן המכלול.

מדינת ישראל היא הגשמתו של הרעיון הציוני, והיא **מדינת הלאום** של העם היהודי. לצד היותו כורח הישרדותי, מהלך השיבה של העם היהודי לארצו הוא **הגשמה של תפילות וכיסופים** במשך אלפיים שנה לקיבוץ הגלויות. הציונות מבוססת על תפיסת עולם שמדגישה יוזמה והיערכות מתמדת לעתיד.

ערכי יסוד שנגזרים מאופייה הציוני של ישראל הנם, בין השאר: עידוד וקליטת עלייה, אהבת הארץ, עבודת האדמה, תרומה למדינה, פיתוח ויישוב הארץ ושמירה על הסביבה והטבע למען הדורות הבאים.

על מדינת ישראל לטפח את החינוך הציוני בארץ וגם בקהילות יהודיות מחוץ לישראל. המתקפה הקשה שעברנו בשמחת תורה, ה-7.10, הוכיחה את נחיצות העיבוי והחיזוק של **כל אזורי הספר בישראל**, בין השאר באמצעות חיזוק ענף **החקלאות**, שתופס מקום חשוב במסורת הציונית שלנו. החקלאות בישראל חשובה גם לשם ייצור מזון עצמאי וכאמצעי לביטוי הקשר החי והממשי בין העם לארצו.

התנועה הציונית שאפה להקים **מדינה ערכית ומשגשגת**. על מדינת ישראל לשאוף להיות **חלוצה לפני המחנה**, מגדלור מוסרי לעולם, ולהיות מן המדינות שמצביעות תמיד על ההבדל בין אור לחושך ובין טוב לרע. עליה להציב לעצמה למטרה להיות **מדינה של גמילות חסדים, לכידות וסולידריות**. עליה לשאוף להימנות על המדינות המובילות בעולם הן בתחום הערכי והן בכל הנוגע למדע ולטכנולוגיה, להשכלה ולאיכות חיים, ולתפוס מקום מכובד בקהילה הבינלאומית.

הציונות אינה רק תנועה היסטורית אלא היא צופת פני עתיד, ועל כן יש לראות בעמידה באתגרים שניצבים היום לפתחה של מדינת ישראל חלק ממנה. **טיפוח מצוינות**, מתן **שוויון הזדמנויות**, **הוגנות** ויצירת האפשרות ל**מוביליות חברתית** – כל אלו הנם חלק מהגשמת הציונות בזמננו. גם **צמצום הפערים בין המרכז לפריפריה** – הגאוגרפית והחברתית – הוא אתגר ציוני, כמו גם שיפור התחבורה, הביטחון האישי, הבריאות, הדיור ואיכות החיים בכלל המדינה, כדי שישראל תמשיך להיות אטרקטיבית לאזרחיה ולעולים פוטנציאליים.

טבעי שבמדינה מגוונת כישראל, עוצמת ההזדהות עם הציונות תהיה שונה בין קבוצות שונות של אזרחי ישראל, ולצד זה, על כלל האזרחים להתייחס בכבוד ל**סמלי המדינה**, **מוסדותיה**, **שליחיה וחוקיה**.

מדינת ישראל חותרת לשלום עם כל שכנותיה ומבקשת להביא לסיום את הסכסוך הישראלי-ערבי. **הושטת היד לשלום** אינה מותנית בתכנית מדינית זו או אחרת, או בהיתכנות של הגעה להסכמי שלום בזמן נתון, אלא היא בעלת ערך עצמי ומהווה חלק מן הזהות הישראלית והיהודית, ברוח חזון נביאי ישראל, וכדברי המשנה: "לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום".

יחס שוויוני, הגון והוגן כלפי כלל אזרחי ישראל הערבים ושאר המיעוטים מהווה ביטוי מובהק של ערכי הציונות, כפי שסברו הוגי הציונות לסוגיהם וכפי שעולה **מן המסורת היהודית וממגילת העצמאות**.

החברה הערבית בישראל

אזרחי ישראל הערבים הנם **חלק גדול ומשמעותי** מאוכלוסיית מדינת ישראל. הם **אזרחים שווים**, וגם קהילה בעלת מאפיינים קולקטיביים – כגון היסטוריה, תרבות, שפה ודת. מאפיינים אלו צריכים לבוא לידי ביטוי במוסדות החינוך, בשלטון המקומי ובחברה האזרחית, לצד המחויבות לערכיה של כלל מדינת ישראל.

השתלבותם של הערבים כחלק ממרקם החיים בישראל, הן מבחינת ביטחונם האישי, רווחתם, ותחושת השייכות שלהם, היא חלק ממשימת הדור שלנו, והאחריות לכך מוטלת על הרוב היהודי ועל החברה הערבית בשיתוף.

חשוב שכלל אזרחי ישראל יכירו את סיפורה של החברה הערבית, על עושרה התרבותי, מאפייניה וכאביה. יש לפעול לשם הכרת **השפה הערבית והחברה הערבית** בבתי ספר היהודיים, באופן נרחב ומגיל צעיר, כמו גם לשם הכרת העברית והחברה היהודית בבתי הספר של המגזר הערבי.

הגשמת זכויות היסוד של בני החברה הערבית ושמירה עליהן, כגון הזכות לביטחון אישי ולקיום בכבוד, ויצירת פתרונות מתקדמים בתחומי הבריאות, התחבורה, התעסוקה והדיוק, אינן רק עניין פנימי של החברה הערבית, אלא הן חלק מן האחריות המוסרית והמעשית של כלל החברה הישראלית.

לצד **שוויון זכויות מלא**, לרבות השתתפות במוסדות השלטון, יש לשאוף לשותפות מלאה של ערביי ישראל גם **במילוי חובות** ובתרומה למדינה, ולהקים **מסגרות מותאמות** שתוכלנה לתרום להגשמת יעד זה ברוח שמתאימה לתרבותו וערכיו של הציבור הערבי. האזרחים הערבים הנם בעלי זיקה היסטורית ואתנית לאומה הערבית הרחבה, ובכך הם עשויים למלא תפקיד מפתח ביצירת **גשר לשלום וכבוד הדדי** בין ישראל לשכנותיה הערביות.

לכולנו יש **אחריות משותפת** לקיומה ושגשוגה של המדינה. גם אם יש מי שחש אחריות רק כלפי קבוצת ההשתייכות שלו, עליו לדעת שאם לקבוצות אחרות לא יהיה טוב במדינה, אזי גם לקבוצה שלו לא יוכל להיות טוב. על כל אחד ואחד מאתנו לראות בבני כל הקבוצות והמגזרים, גם אלו שעשויים להיות רחוקים מעולמנו הרעיוני והמעשי, שותפים לאחריות זו, ולסלול יחד את הדרך לחיות מתוך כבוד הדדי ואמון. מיסוד האחריות המשותפת נגזר שאף קבוצה באוכלוסייה הישראלית אינה רק "אורחת" או "מארחת", אלא ישראל היא בית משותף לכולנו.

לכל אזרח ישראלי יש **אחריות על קיום וקידום החברה הישראלית** על כל יסודותיה. האחריות המשותפת עשויה לבוא לידי ביטוי בארבעה מעגלים: אישית, קהילתית, אזורית ומדינתית-לאומית. הכרת הקהילות השונות בחברה הישראלית, על אמונותיהן, ערכיהן ותרבותן עשויה לשמש כבסיס להעמקת האחריות המשותפת על החיים במדינת ישראל.

יש להגביר את הזיקה בין זכויות לחובות, בכל המישורים, בראש ובראשונה במישור **התודעה והחינוך**. השמירה על ביטחון ישראל היא **זכות**, עוד לפני היותה נטל. שלב ראשון בדרך לשוויון מלא בחלוקת הנטל הביטחוני והאזרחי עשוי להיות **השתתפות בנטל**, כדברי חכמי ישראל בשבח "הנושא בעול עם חבירו". לצד הגיוס לצה"ל יש מקום גם להרחבת השירות בכוחות ההצלה למיניהם, כגון חילוץ, הצלה, כיבוי אש ומשטרת ישראל. אם בעבר הדיון הציבורי בסוגיה זו התמקד בעיקר בדרישה להוגנות ושוויון, אזי לאור ההשלכות הביטחוניות של ה-7.10 ברור שמדובר גם בצורך ממשי וקונקרטי ובפיקוח נפש. ההשתתפות בנטל היא ביטוי לערבות ההדדית בין כלל אזרחי המדינה. עלינו להכיר טובה, ביחס ובמעשה, למי שלוקחים על עצמם חלק גדול במיוחד בנשיאה בעול האחריות המשותפת, כגון חיילי וחיילות המילואים ומתנדבים בארגונים שמקדישים את זמנם לפעילות בשירות הכלל.

רתימת הכוח האדיר של הבחירה בחיים

ישראל האהובה שלנו חוותה טראומה קולקטיבית בדמות מתקפת דמים מזעזעת באכזריותה ובהיקף קורבנותיה, ובעקבות המלחמה העקובה מדם שפרצה בעקבותיה. בתום המלחמה, יהיה עלינו לפתוח עידן חדש. נתעל את הכוחות האדירים שמפכים בחברה הישראלית לאפיקים של צמיחה ושגשוג, ונקדיש את עצמנו לשנים של בנייה מחודשת של ישראל. בנייה זו תשמר את כל הטוב שנבנה כאן ב-76 השנים הראשונות של המדינה, ותוסיף על גביו קומות חדשות של ערכים, צדק, חדשנות וצמצום פערים, בד בבד עם למידת שפה חדשה ואופטימית של התבוננות על הזולת בעין טובה.

איננו נבהלים ממחלוקות. אדרבה, המחלוקת לשם שמיים היא אחד היסודות שאפשרו את קיומו ושגשוגו של הקולקטיב היהודי לאורך דורות. אין לברוח ממחלוקות, אלא ללמוד כיצד לנהל אותן, תוך הישענות על המורשת היהודית ועל ניסיוננו ההיסטורי.

אנו רואים בעיני רוחנו ממשלות שנהנות מתמיכה רחבה בכנסת ובציבור, ומלכדות את מיטב הכוחות השונים והמגוונים שבחברה הישראלית. ממשלות שתפעלנה מתוך תחושת שליחות עמוקה, והבנה בהירה שהן נועדו לשרת את אזרחי המדינה, ושגודלן והרכב משרדיהן ייקבעו לפי צורכי המדינה. ממשלות ששריהן יהיו מופת לאמת וליושר, ויפעלו לטובת כלל אזרחי המדינה. אנו מאמינים שביכולתנו לטפח את השירות הציבורי בישראל ולהביאו להיות מוביל ברמה העולמית, כזה שנהנה מאמון גבוה של האזרחים, ופועל לאור מדיניות הדרג הנבחר לצד שמירה על מקצועיות, המשכיות וממלכתיות.

אנחנו מאמינים שהליכה במסלול שביקשנו לשרטט במסמך זה
תעניק רוח חדשה למדינת ישראל.

היא תוכל להוות בסיס לחידוש השותפות בין כלל מרכיבי החברה
הישראלית.

היא תאפשר לכלל הקבוצות והמגזרים להרגיש שהם חלק, ושהם
שותפים רצויים בסיפור הישראלי.

מטבע הדברים כל אדם, בהתאם לעולם הערכים שלו, יוכל למצוא
חלקים במסמך זה שאתם הוא מזדהה יותר, וחלקים אחרים
שאתם הוא מזדהה פחות. עם זאת, אנחנו מצפים שישפטו אותו
כמכלול, שמאזן בין ערכים שונים שהנם בבסיס חיינו.

**מתוך ביטחון בצור ישראל, אנחנו מאמינים שהערכים
והשאיפות שכלולים במסמך זה יוכלו לשמש כמצפן וכאופק,
ולהצעיד אותנו בבטחה אל עבר... הרבעון הרביעי!**

**הרבעון
הרביעי**